

GCL - BERICHTEN

Voorzitterswoordje

Onlangs kreeg ik het boek "Het jezuïetenantwoord op bijna alle vragen". Het leest vlot en inhoudelijk is het sterk. Eén van de passages gaat over het verlangen. Iets dat we zelfs bij het begin van de vasten best even onder de ogen mogen nemen. We leven al zo snel en krijgen veel prikkels; als je niet oplet word je geleefd en raakt het verlangen bedolven in de drukte en rest er niet veel. En verlangen hoeft ook niet persé negatief te zijn. Er zijn natuurlijk die verlangens die zich aandienen als iets goeds maar die uiteindelijk anders uitdraaien. Maar laten we kijken naar de verlangens die levengenevend zijn en die we misschien veel te weinig opmerken. Zoals het verlangen om tijd te maken voor elkaar, het verlangen om te helpen, of om door te gaan, ondanks alles. Er was ook Gods verlangen om Jezus naar onze wereld te zenden, Jezus' verlangen ons te onderrichten en barmhartigheid te tonen. En Zijn verlangen nu om met mij als persoon op weg te gaan en me te ontmoeten - in alles.

Als je hier even bij stilstaat word je je allicht bewust van kansen die er zijn en die je niet zag. En dan kan er zich iets van dankbaarheid, verbinding of nederigheid aandienen. Het gaat meer over je open stellen dan alles op eigen kracht te moeten doen, de kracht wordt je gegeven naarmate je je meer opent.

Zo kunnen we misschien iets meer van Jezus' houding begrijpen, in Zijn spreken en genezen. Maar ook in die laatste week bij ons, waar Zijn trouw aan de Vader en aan ons belangrijker was dan Zijn eigen leven. Nu, die trouw was nu net wat Hem het volle leven gaf. Ik wens je een sterke tijd van verlangen.

Ivo Raskin,
Voorzitter GCL-Vlaanderen

***Non multa sed multum* / Stilstand is vooruitgang**

Toen enkele jaren geleden de trappisten uit Berkel-Enschot hun bier via de televisie in de aandacht wilden brengen, gebruikten ze een reclamespotje met alleen stilte en een opname van de abdijgebouwen, dat afgesloten werd met de woorden: "Stilstand is vooruitgang." Een meesterlijke slogan, die ook veel zegt over de ignatiaanse wijsheid die met "*Non multa sed multum*" wordt samengevat: niet vele dingen weten, maar wat je leert innerlijk smaken.

Maar laat ik me eerst eens voorstellen: ik ben Wouter Blesgraaf, een jezuïet uit Nederland en woon in Leuven, waar ik ook studeer. Afgelopen jaar ben ik diaken gewijd, en dit jaar zal ik, *Deo volente*, priester gewijd worden. Met de GCL ben ik nog niet heel bekend, dus ik ben aangenaam verrast om gevraagd te worden om iets voor u te schrijven.

Non multa sed multum dus. Annotatie 2 van de Geestelijke Oefeningen zegt: niet het vele weten, maar het innerlijk smaken verzadigt de ziel en brengt voldoening. Ik zou het 'de discipline van het smaken en laten beklijven' willen noemen, want het is minder gemakkelijk dan het lijkt, het vereist oefening: een zekere discipline dus. Waar je een CD of DVD gemakkelijk op pauze kunt zetten, is het bij sterke ervaringen niet vanzelfsprekend om er even stil bij te staan. Het verlangen om door te gaan naar de volgende geestelijke 'kick' zit er diep in. Volgens de heilige Bernardus is deze *curiositas* een grote ondeugd. Er bestaat ook een mooie anekdote van de woestijnvaders, waarin een jonge monnik een abt of geestelijk leidsman smeekt om een 'woord', maar die zegt doodleuk: "Ga terug naar je cel, en je cel zal je alles leren." De les die we hieruit kunnen trekken zal voor iedereen verschillend zijn, omdat we allemaal een verschillend geestelijk traject doorgaan, het toont in elk geval het belang van ons richten op onze taak, *hic et nunc*, en ons niet te laten afleiden door iets anders, bijv. door het idee dat het gras elders altijd groener is.

Echter, het ons richten op 'het enige dat nodig is' (Lucas 10,42) is maar het begin. Het innerlijk smaken van dat 'nodige' is de kern. Gevoelens zijn vaak de eerlijkste en gewichtigste aanwijzingen van wat God ons door iets heen wil duidelijk maken. Gedachten kunnen ook aanwijzingen zijn, maar eveneens vormen van zelfcensuur of wishful thinking. Om deze indrukken te versterken, kan ignatiaanse repetitie behulpzaam zijn, maar herhaling is slechts een middel. Naast innerlijke stilte en concentratie, zijn wat zelfkennis en het scheppen van een zekere afstand naar de ervaring toe, bijvoorbeeld door het op te schrijven, noodzakelijke voorwaarden. Zo objectiveren we het enigszins, al is het dan de kunst om ook die indrukken mee te nemen die niet gemakkelijk in woorden te vatten zijn.

Eerder sprak ik over zelfcensuur en *wishful thinking*. Dit is omdat we niet en wel moeten oordelen over onze ervaring. In eerste instantie moeten we de indrukken die een gebeurtenis, persoon of tekst ons geeft, gewoonweg aanvaarden, juist ook in hun aspecten die ons ongemakkelijk maken en waarvan we het liefst zouden wegstijgen. In een later stadium komt het er daarentegen wel op aan om deze indrukken te beoordelen: ze te toetsen aan het Evangelie, aan Jezus Christus, Kerk en Koninkrijk, en vooral aan de persoon die we ten diepste zouden willen zijn of worden.

Met andere woorden, het innerlijk smaken, en zelfs de gevoelens en verbeeldingen en gedachten die een tekst of persoon of gebeurtenis bij ons oproept, zijn slechts hulpmiddelen. Natuurlijk mogen we ze koesteren, maar ze zijn toch vooral handig voor datgene waarnaar ze verwijzen. Wie vertrouwd is met de Geestelijke Oefeningen zal de oefening van de Twee Standaarden en de Oproep van de Koning herkennen: de banier van Jezus enerzijds, nederig geplaatst, die schoonheid en aantrekkelijkheid uitstraalt (GO 144), en anderzijds de intimiderende banier van de vijand van de menselijke natuur, die poogt te verleiden door rijkdom, eer en hoogmoed (GO 142), waaraan we wellicht de zucht naar zelfgenoegzaamheid en onbegrensde autonomie kunnen toevoegen. Dit zijn de ideaaltypen waaraan we onze indrukken kunnen spiegelen. Wat vooral interessant is, is het kunnen onderscheiden van een beweging naar één van deze banieren of ideaaltypen.

Een vraag die wellicht in u zal zijn opgekomen is: is dit niet gewoon een andere vorm van 'leven in het nu' of *mindfulness*? Wat zijn de overeenkomsten en verschillen? Ik heb niet de pretentie dat ik een deskundige ben in *mindfulness*, maar kan misschien wel wat schetsen aanbieden. Het laten rusten van de aandacht op één indruk in onze geest, deze beschouwen, en deze niet en wel oordelen, lijken mij belangrijke overeenkomsten. Een wezenlijk verschil is daarentegen dat in de boeddhistische traditie, waar *mindfulness* voortkomt, de menselijke ziel zich juist moet zien uit te doven om zo op te kunnen gaan in het Al, terwijl volgens de christelijke traditie de menselijke ziel juist een onmetelijke waarde heeft, en het erom gaat om onze ziel te laten schijnen, en te laten doorschijnen door God. Ook hebben gevoelens en verbeelding een meer positieve waarde binnen een christelijk dan binnen een boeddhistisch kader. Tenslotte is het meenemen van de toekomst, zowel de door ons gewenste toekomst als datgene waartoe de bewegingen van deze indrukken leiden, een belangrijk verschil met het ignatiaanse *non multa sed multum*.

Wat heeft dit alles met de vasten of veertigdagentijd te maken?

Deze liturgische tijd draait grotendeels om een diepere openheid voor God en het echte goede leven, en om een zekere aanscherping van onze waarneming en verdieping van geloof, hoop en liefde, door de bekende 'disciplines' van aalmoezen geven, bidden en vasten.

Aalmoezen geven -

Niet zomaar geld, want: zit ons hart er in? Het gaat er vooral om, meer barmhartig van gezindheid te zijn. Een voorbeeld is het hebben van meer geduld met de irritante gewoonten van iemand in onze omgeving. Barmhartigheid gaat niet alleen over daden, maar ook over onze woorden en gedachten.

Bidden -

In iedere eucharistieviering komen de thema's van de veertigdagentijd aan bod, en in het algemeen doet men moeilijkere activiteiten die bovendien tegen onze zelfzuchtige neigingen ingaan, beter samen, in een groep, om van de solidariteit te kunnen profiteren. Kna ik wat vaker naar een viering gaan?

Een alternatief (in plaats van maar ook naast een viering), is het lezen, overwegen, en bidden met de lezingen van de dag. Een handige website in dit verband is www.dagelijksevangelie.org. Hier staat voor iedere dag naast de eerste lezing, antwoordpsalm en evangelielezing ook een overweging van een heilige of kerkleer. Zo krijgen we een theologisch doorwrocht en goed verzorgde preek er gratis bij. Wel geldt ook hier de vraag of dit niet teveel woorden zijn en teveel afleidt van de kern van de zaak: onze persoonlijke *lectio divina* of verbeelde meditatie van de evangelische scène. Aan ons de keuze om ons te richten op 'het enige dat nodig is'.

Specifiek voor deze veertigdagentijd is er ook www.ignatiaans-bidden.org, waar een digitale vastenretraite wordt aangeboden (zie verder in deze GCL-berichten).

Vasten -

Hoewel teksten als Jesaja 59 en Jezus' woorden over alleen vasten als de bruidegom weg is, geïnterpreteerd kunnen worden alsof er geen lichamelijk vasten nodig is, toch klopt dat niet: Jezus vastte Zelf ook voordat Hij aan Zijn openbare leven begon. Daarnaast zijn 'geestelijke vrijheid' en 'indifferentie' sleutelbegrippen in de ignatiaanse spiritualiteit. Dit kan niet zonder een welhaast ijzeren wil om luxe, comfort en voorkeuren geen rol te laten spelen in een onderscheidingsproces. Hiertoe kan het zich tijdelijk onttrekken van allerlei vormen van gemak helpen.

Kortom, *non multa sed multum* vereist dat we ons richten op één ervaring; dat we die uitdiepen, inclusief het opschrijven; een dosis zelfkennis; en eerst niet en dan weer wel oordelen van die indrukken. Dit sluit goed aan bij de veertigdagentijd.

Wouter Blesgraaf SJ

Vraagjes voor een gesprek:

Wanneer voel(de) ik aan dat stilstand vooruitgang is?

Wat is voor mij in deze veertigdagentijd een aandachtspunt?

Kan ik het ignatiaanse *Non multa sed multum* toepassen in deze veertigdagentijd? Hoe doe ik dit?

Over hoe God in de Stilte werkzaam aanwezig is.

Twee jaar geleden is mijn vader overleden. Uiteraard maakte dit me verdrietig, maar dit ene verdriet maakte ook ander verdriet dat er in me leefde wakker. Een goeie vriendin gaf me de raad dat verdriet toe te laten, het in mijn armen te nemen en het voor God te plaatsen; elke dag een half uurtje. Het leek me een rare raad. Psychologisch mens dat ik ben, had ik eerder gedacht om verdriet te analyseren en te kijken wat ik eraan kon doen. Ik wou van mijn verdriet een to-do-lijstje maken. Maar zij stelde voor om mijn to-do-lijstje om te zetten in een to-be-lijstje. Enkel het verdriet er te laten zijn, er geen oordeel en vervolgacties aan te geven, maar er enkel goed zorg voor te dragen door het ruimte en tijd te geven. Maar ik mocht dit van haar niet alleen doen. Ik moest het in Gods aanschijn doen. Het werd dat jaar mijn vastenpuntje.

Ik kan niet zeggen dat er spectaculaire dingen gebeurden. Ik daalde elke dag een half uurtje af in mijn hart om wat bij God te zitten. De ene keer was het verdriet heel aanwezig en had ik zin om ervan weg te lopen, een andere keer was er gewoon niets en verveelde ik me. Maar ik liet het gebeuren. Ik gaf het verdriet de ruimte en liet het zijn eigen dynamiek en tempo volgen. En op een dag gebeurde het. Zomaar. Doorheen het verdriet, brak opeens een licht door. Achter deze duisternis, brak een licht door en kon ik zien en voelen dat ik voorbij die ellende één en al licht en leven was. En ik mocht dansen en spelen in dat Licht. Dit is mijn ware identiteit. Het is God die in me woont en ik in Hem. Het is mijn heilige grond, de grond waarop ik sta en waaruit ik geboren ben. Ik mag me eraan overgeven, zoals klei in de hand van de pottenbakker zegt de bijbelse Jeremia. Het maakt me vrolijk en vrij. Het geeft me zin om te leven. Het is geen identiteit voor eens en voor altijd verworven. Maar in mij is er iets veranderd, ik heb mogen proeven en zien wie ik werkelijk ben. Mijn ware ik lichtte als het ware even op.

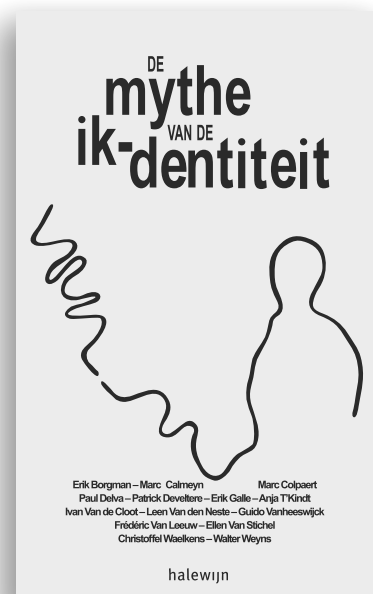
Ik heb mijn vastenpuntje van toen aangehouden. Nog steeds maak ik elke dag een half uurtje vrij om af te dalen in mijn hart. Mijn gebed is heel stil geworden en is vaak niet meer dan één woord: *maranatha* (Aramees voor 'kom, Heer'), dat ik als een mantra de hele tijd in me laat weerklinken. Uiteraard flipperen mijn gedachten alle kanten uit, maar telkens opnieuw keer ik vriendelijk terug naar mijn gebedswoord en herhaal het.

Maakt dit bidden me tot een beter mens? Ik weet het niet, dat hoeft ook niet. Ik weet alleen dat deze vernieuwde vriendschap met God me soms een beetje vrolijk dronken maakt, dat ik af en toe Gods geruststellende ademhaling in me kan voelen, dat het me nu en dan met een ontvankelijker blik naar mensen laat kijken. Het doet me goesting krijgen om meer te leven vanuit die Stilte en dat Licht in mij en God zo zijn werk met mij te laten doen. Ik laat het dan ook gebeuren omdat ik weet dat het goed is.

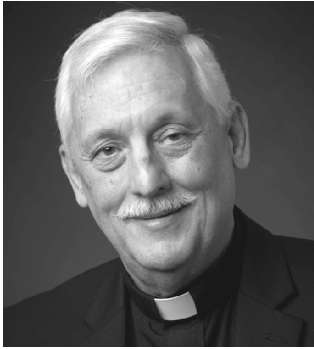
Wil je meer weten over hoe je je identiteit kan laten opbouwen uit je 'to be' in plaats van je 'to do'? Lees dan mijn bijdrage en die van anderen, in het boek '*De mythe van de ik-identiteit*' van Eric Galle, uitgeverij Halewijn (€22,50).

Wil je meer weten over christelijke meditatie, de gebedsmethode waarbij je één woord als mantra gebruikt? Of wil je ook aansluiten bij een christelijke meditatiegroep? Neem dan een kijkje op www.christmed.be.

Anja T'Kindt
GCL-groep Onderweg

Pater Generaal Arturo Sosa SJ als nieuwe kerkelijk assistent Wereld-GCL

Op 14 oktober 2016 verkoos de 36ste Algemene Congregatie van de Sociëteit van Jezus een nieuwe algemene overste, pater Arturo Sosa uit Venezuela. Daarmee werd hij tevens de nieuwe kerkelijk assistent voor GCL, als opvolger van pater Adolfo Nicolás.

Arturo Sosa werd geboren in Caracas (Venezuela) op 12 november 1948. Hij was de afgevaardigde van de vorige generale overste voor de curie, de interprovinciale huizen en de werken van de jezuïetenorde in Rome; hij was ook raadgever van pater Nicolás. Hij heeft een licentie in de filosofie aan de Katholieke Universiteit Andrés Bello (1972) en is doctor in de politieke wetenschappen aan de *Universidad Central de Venezuela*.

Arturo Sosa was provinciale overste van de jezuïeten in Venezuela tussen 1996 en 2004. Daarvoor was hij coördinator van het sociaal apostolaat in dat land en directeur van het *Centro Gumilla*, een centrum voor onderzoek en sociale actie van de jezuïeten in Venezuela.

Pater Arturo Sosa heeft een lange loopbaan in het onderwijs en onderzoek achter de rug en droeg een aantal verantwoordelijkheden in de academische wereld. Hij was hoogleraar en lid van de Raad van de Katholieke Universiteit Andrés Bello en tien jaar rector van de Katholieke Universiteit in Táchira. Het grootste deel van zijn onderzoek en onderwijs had betrekking op politieke wetenschappen.

In 2004 werd hij uitgenodigd door het Centrum voor Latijns-Amerikaanse Studies van de Universiteit van Georgetown (Verenigde Staten) en hij was hoogleraar Venezolaans politiek denken aan de Katholieke Universiteit van Táchira. Hij publiceerde een aantal werken, vooral over de geschiedenis en de politiek van Venezuela.

Samenwerking en interculturaliteit

Naar verwachting worden samenwerking en interculturaliteit nog belangrijker thema's dan ze al waren voor

de Sociëteit van Jezus in de komende periode. In een interview met *Tertio* van 4 januari 2017 legt pater Sosa uit waarom hij in de eucharistieviering na zijn verkiezing focuste op deze twee thema's: 'De kerk wordt opgebouwd met het volk van God, mannen en vrouwen. Daarin komen de gedoopten eerst. Het ambt is een dienst aan de gemeenschap. Onze gemeenschap hoort niet klerikaal te zijn. De gewijden werken samen met de leken. Dat is de visie van Vaticanum II en ook paus Franciscus houdt ons dat voor. Pater Kolvenbach (Algemene overste tussen 1983 en 2008, overleden op 26 november 2016) vond dat we dienaars van de verzoening moesten zijn, die hoop en rechtvaardigheid brengen in een gebroken wereld. Tot de rechtvaardigheid waarover het evangelie het heeft, behoort het verzoenen van mensen. Ware verzoening betreft de relatie tussen de mensen, die met de schepping en die met God. Die drie relaties kun je niet scheiden, ze beïnvloeden elkaar. Ik denk dat we als geloofs-gemeenschap samen op weg moeten gaan en evenzeer moeten samenwerken met alle mensen van goede wil – ook anders- en niet-gelovigen – om bij te dragen aan een rechtvaardige wereld.'

Interculturaliteit of diversiteit zie ik als belangrijk teken van onze tijd. Het respecteren van de ander gaat me niet ver genoeg. Er is meer nodig dan zo'n passieve tolerantie. We moeten die multiculturele relaties echt beleven en doorleven, ook in onze orde. Onze wereld heeft vele kleuren en dat is een openbaring van God. God heeft niet één kleur. Hij is veelkleurig. Laten we Hem danken voor die variëteit, want ze is een verrijking. Na het Concilie waren er veel experimenten rond inculturatie. Ik zie dat als zaadjes waaruit vele plantjes groeiden en waar zelfs een paar stevige bomen uit voortkwamen, maar eigenlijk gaan die allemaal terug op dezelfde wortels. Er is een eenheid in de verscheidenheid.'

Ward Biemans SJ,
kerkelijk assistent GCL-Vlaanderen en Nederland

GCL-Vlaanderen

www.gclvlaanderen.be

GCL-berichten is de nieuwsbrief van de Gemeenschappen van Christelijk Leven in Vlaanderen

Voorzitter: Ivo Raskin - Vinkenbosstraat 10 – 3001 Heverlee - 016/68 01 51 - info@gclvlaanderen.be

Nationaal kerkelijk assistent: Ward Biemans SJ, Singel 448, 1017 AV Amsterdam, Nederland

Redactie GCL-berichten: Ward Biemans SJ, Ann Sieuw, Nathalie Salazar, Luc Buffel, Cecilia Vanneste - gcl-berichten@telenet.be

Vormgeving: Ludwig Van Heucke SJ

GCL-berichten is gratis voor GCL-leden, niet-GCL-leden betalen €6 (Nederland €7,50)

GCL-rekeningnummer: IBAN: BE54 4466 6116 7197 - BIB: KREDBEBB

Digitale vastenretraite

Dagelijks ontvang je een email met gebedsoverwegingen, meditaties, geschreven door Marc de la Marche SJ. Inschrijven kan op www.ignatiaansbidden.org.

Overweeg je ook om aan te sluiten bij een uitwisselingsgroepje of een uitwisselingsgroepje te starten in jouw buurt of in jouw parochie?

MAG+S-weekend

25-26 maart voor jongvolwassenen van 17-30 jaar

MAGIS staat voor "meer": meer doen, meer diepgang.

Inschrijven bij Walter Ceyskens sj (walter.ceyskens@jesuits.net) of Noortje van Seters (nooropreis@hotmail.com) en meer info op deze nieuwe site: www.magislowcountries.org.

Paasdriedaagse in de Oude Abdij Drongen

Ben je op zoek naar een zinvolle invulling van de Goede Week samen met je vrienden, je gezin of alleen? Zoek je verbondenheid, inspiratie en verstillings? Wil je even vrij van de dagelijkse beslommingen terugkeren naar de essentie, naar de christelijke betekenis van deze periode? Oude Abdij Drongen biedt je een sfeervol kader om in verbondenheid met de Heer en met elkaar de dynamiek van Witte Donderdag tot Pasen te doorlopen.

Van woensdag 12 april (17u) tot zondag 16 april (10u) 2017. Aansluiten op vrijdagavond om 19u, is ook mogelijk.

Sprekers zijn Isabelle Desmidt, Babs Mertens en Wauthier de Mahieu sj.

Voorganger is Nikolaas Sintobin sj.

Inschrijven via de website: www.oudeabdij.be/paasdriedaagse-voor-jong-en-oud.html.

Weekend voor GCL'ers

10-12 nov 2017 in de Oude Abdij Drongen

Inleidingen door Nikolaas Sintobin SJ, werken in de tuin, een meditatieve wandeling,...

Organisatie door GCL-groep Amar y servir.

Interesse? Stuur een email naar Cecilia op gcl-berichten@telenet.be.

Wandelretraite 30 juni-7 juli 2017

In 'het land van de valleien' bij Namen in de Ardennen, ligt het ignatiaans stiltecentrum **La Pairelle**. GCL Nederland organiseert hier een wandelretraite met als thema 'Delen in Gods vreugde'. Deelname staat open voor leden van GCL-Vlaanderen alsook voor hen die interesse hebben om GCL-lid te worden.

Begeleiding: Ward Biemans SJ, kerkelijk assistent GCL-Vlaanderen & -Nederland en door leden van GCL-Nederland & -Frankrijk. De begeleiding zal worden aangeboden in het Nederlands en in het Frans.

Kosten: €350 incl. begeleiding en volpension, excl. reiskosten naar Namen en reiskosten ter plaatse (ca €30).

Voor meer informatie en aanmelding kun je contact opnemen met Marielle Mathee (0031 6 34 83 32 57) of Liene Denkers (0031 6 11 37 22 95) of een mail sturen naar info@gclnederland.org. Zie ook: www.gclnederland.org en www.lapairelle.be.

GCL kalender

Vergaderingen stuurgroep: dinsdag 31 maart en 16 mei 2017 in Brussel

GCL-dag: ofwel zondag 4 maart ofwel zondag 11 maart 2018 – save the dates!!

GCL Nederland organiseert een *wandelretraite* in la Pairelle 30/6 – 7/7 2017

GCL Polen: Ward Biemans sj en Geert Dutry vertegenwoordigen GCL Vlaanderen op de 5daagse bijeenkomst met thema “familie” van 28 april tot-3 mei 2017

GCL Europa richt opnieuw de zomerkampen in op Sicilië (GCL project met migranten).

GCL Europa organiseert een vorming voor geëngageerde GCL- jongeren (20 – 35 j) van 19 augustus tot 23 augustus in Malta.

De *Wereld-GCL* komt 5 dagen bijeen rond het thema “familie”, vanuit academische hoek benaderd, in Madrid van 16 juli tot 21 juli.

Geïnteresseerden kunnen terecht op de website van de Europese GCL : clc-cvx.eu

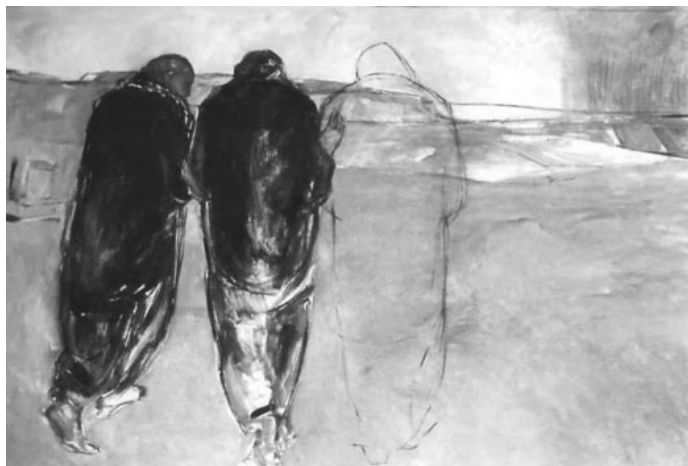
Ook facebook liefhebbers vinden alles op www.facebook.com/CLCEUROPE/?fref=ts of 'Christian life community in Europe' (naam van de facebook pagina)

Sterk aanbevolen om vriend te worden en te liken!

Gebed in de Veertigdagentijd

Heer, onze God,
van U komt alle leven
en alles is uit U geboren.
Hongerigen brengt Gij tot verzadiging
en wie dorst lijden,
voert Gij tot de bron van levend water.

Leid uw Kerk in deze veertigdagentijd,
vervul ons van uw heilige Geest,
waarin wij allen zijn gedoopt
tot het éne lichaam
van Jezus Christus,
uw Zoon.

Wissels in de redactie van GCL-berichten

Als voorzitter van GCL wens ik mijn dank uit te drukken aan de ploeg die reeds lang deze uitgave bedenkt, uitschrijft en vorm geeft. Ik hoor van vele leden dat ze de GCL-berichten waarderen.

De redactieploeg is de voorbije maanden wat gewijzigd. We hebben in de redactie afscheid genomen van Renate Cauwels. Ze maakte jaren geleden al deel uit van de redactie van “Christelijk Leven”, de voorganger van de GCL-berichten. Als ervaren redactielid had ze een ruim netwerk en diepgang. Ze werkte in het Sint-Barbaracollege te Gent en startte in januari 2017 als inhoudelijk medewerker in de Oude Abdij.

Tegelijk verwelkomen we twee nieuwe GCL'ers als lid van de redactie. Nathalie Salazar heeft gewerkt bij JRS Belgium (Jesuit Refugee Service) en is sinds enkele jaren actief in de Oude Abdij. Luc Buffel was jarenlang lid van de GCL-stuurgroep en werkt bij de overheid. We zijn deze beide mensen dankbaar om dit engagement op te nemen en te beschouwen als een vorm van zending en verbinding binnen GCL.

Impressie middag van barmhartigheid zaterdag 12 november 2016

Een groep van zo'n 27 GCL'ers uit verschillende delen van Vlaanderen is op 12 november in Brussel bij elkaar gekomen, geïnspireerd door de uitnodiging van Paus Franciscus om in het jaar van barmhartigheid 'voortdurend het mysterie van de barmhartigheid te overwegen'.

Bij barmhartigheid kunnen we denken aan de lichamelijke en geestelijke werken van barmhartigheid. De lichamelijke werken zijn: de hongerigen te eten geven, de dorstigen te drinken geven, de naakten kleden, de vreemdelingen opnemen, de zieken bijstaan, de gevangenen bezoeken en de doden begraven. De geestelijke werken van barmhartigheid zijn: de twijfelenden raad geven, de onwetenden onderrichten, de zondaars vermanen, de bedroefden troosten, beledigingen vergeven, lastige personen geduldig verdragen, tot God bidden voor de levenden en de doden.

Die werken weerspiegelen wat God in wezen is: "geduldig en barmhartig", zoals de Bijbel vaak zegt. Door de barmhartigheid beter te leren kennen en deze te proeven, leren wij ook God beter kennen en aanvoelen. Dat was precies de insteek van de middag over de barmhartigheid. Op het programma stonden een gesprek over wat barmhartigheid eigenlijk is, een bezinnende wandeling door de binnenstad van Brussel naar de heilige deur in de kathedraal van Sint-Michiel en Sint-Goedele, een eucharistieviering, en tot slot een gezellig samenzijn met een drankje.

Marc Lindeijer s.j., die de middag begeleidde, daagde ons bij het gesprek over de barmhartigheid uit om dieper na te denken over de werken van barmhartigheid aan de hand van voorbeelden uit het dagelijks leven, te vinden in "Metro". Wat

maakt een daad tot een werk van barmhartigheid? Heeft bijvoorbeeld een beroemdheid die zijn jeans doneert voor een veiling voor een goed doel een werk van barmhartigheid gedaan of mist hier een persoonlijke relatie met degene die de gift zal ontvangen? Doet een verpleegster die uitstekende medische zorg biedt aan zieken, maar hen ook menselijk nabij is, slechts haar plicht (rechtvaardigheid) of verricht zij wel degelijk een werk van barmhartigheid? Telt de intentie van de mens die handelt? Moet er een concrete nood zijn die gelenigd wordt, zoals honger, dorst, dakloosheid, onwetendheid?

De tijd was te kort om de barmhartigheid in al haar vormen en dimensies te kunnen vatten. Wat mij in het bijzonder is bijgebleven, is dat het aantal werken van barmhartigheid niet beperkt is tot de veertien voornoemde, maar in feite oneindig is, omdat barmhartigheid net zo veelzijdig is als het menselijk leven. Ook het verschil met de rechtvaardigheid lijkt mij wezenlijk. De rechtvaardigheid wordt bepaald door onze rechten en plichten en is dus in wezen begrensd: er wordt

gehandeld in de mate dat er een verplichting is. Rechtvaardig zijn, ieder geven waar hij recht op heeft en zijn plichten nakomen, is al uitstekend. Maar de barmhartigheid gaat daar ver bovenuit: het is een vrije gift die voortkomt uit overvloed en is dus in haar aard onbegrensd. En dat is precies waartoe wij als christenen geroepen zijn.

Geestelijk gevoed door de uitwisseling zijn we op weg gegaan naar de heilige deur in de kathedraal. Het was bijzonder om in stilte biddend en nadenkend – als op een kleine pelgrimstocht - over de Grote Markt van Brussel te wandelen die vol was met bezoekers van over de hele wereld. Het gaf gelegenheid om met een andere blik om je heen te kijken. Waar zie ik barmhartigheid,

In de kathedraal hadden we het voorrecht door de heilige deur te gaan en tijd te nemen om te bidden en, voor hen die dat wensten, het sacrament van boete en verzoening te ontvangen, als concreet teken van de barmhartigheid van God voor ons. Na een korte wandeling terug mochten we de eucharistie vieren, om God te danken voor alle goeds dat Hij ons geeft zowel op deze middag als in ons dagelijks leven.

De middag was een mooie ervaring die naar meer deed smaken. We hebben ons geloof verdiept, concreet gemeenschap beleefd binnen de Vlaamse GCL, en de dimensie van zending opnieuw belicht. Ook nu het jaar van barmhartigheid is afgelopen, moet de barmhartigheid gevierd en beleefd worden. Heel concreet worden we als mens gezonden om voor anderen barmhartig te zijn en tegelijkertijd barmhartigheid te ontvangen van God.

Ward Möhlmann
GCL-stuurgroep en GCL-groep Samen
onderweg

Naschrift:

Bij de afsluiting van het jaar van barmhartigheid heeft de paus de apostolische brief 'Misericordia et misera' geschreven uitgebracht waarin hij uitlegt hoe verder te gaan op het pad van de barmhartigheid. De brief is beschikbaar op http://w2.vatican.va/content/francesco/en/apost_letters/documents/papa-francesco-lettera-ap_20161120_misericordia-et-misera.html en wordt nog vertaald in het Nederlands.

Een heleboel informatie over de barmhartigheid is ook beschikbaar via <https://www.kerknet.be/free-tag/jaar-van-barmhartigheid>